

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 35, 2019

Nummer 35, 2019

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1800](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1799](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1809](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1806](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1814](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1813](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1804](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1795](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1808](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1801](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1805](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1797](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1796](#) 19-11-2019

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2019:1812](#) 19-11-2019

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijke opzet op poging doodslag?

Advocaat-generaal T.N.B.M. Spronken heeft geconcludeerd tot vernietiging van de bestreden uitspraak en tot zodanige beslissing met betrekking tot terugwijzing of verwijzing als de Hoge Raad gepast voorkomt.

Het middel klaagt dat het onder 1 bewezen verklaarde opzet niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Het hof heeft vastgesteld dat: - de verdachte op een in een woonwijk, bij een flatblok gelegen parkeerplaats meermalen met een vuurwapen heeft geschoten; - in en nabij een Renault Clio een kogel en hulzen zijn aangetroffen die met het door de verdachte gebruikte wapen zijn verschoten; - deze Renault Clio zich bevond haaks op de parkeervakken met de witte caravan en schuin tegenover de witte caravan; - aan weerszijden van deze caravan zich drie mannen bevonden; - de verdachte 'een stukje verderop' stond ter hoogte van het tunneltje dat onder het flatblok loopt; - een getuige heeft verklaard dat die mannen en de verdachte over en weer in elkaars richting schoten. Op grond hiervan heeft het hof kennelijk geoordeeld dat de verdachte zich op korte afstand van de andere mannen bevond en zodanig was gepositioneerd dat hij met het schieten in de richting van de Renault Clio ook in de richting van de andere mannen heeft geschoten en dat aldus de aanmerkelijke kans bestond dat hij (een van) deze personen zou raken in vitale delen met dodelijk gevolg, terwijl de verdachte door op deze wijze op de parkeerplaats te schieten, klaarblijkelijk bewust die aanmerkelijke kans heeft aanvaard. Dat oordeel is niet onbegrijpelijk.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1796

Zaaknummer: 18/04120

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Wetsartikelen: 287 Sr en 45 Sr

RECHTSPRAAK

Voorwaardelijk opzet op zware mishandeling en de proportionaliteitseis van noodweer?

Het middel klaagt onder meer dat de bewezen verklaarde poging tot zware mishandeling wat betreft het opzet ontoereikend is gemotiveerd.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. Voorwaardelijk opzet op een bepaald gevolg – zoals hier zwaar lichamelijk letsel – is aanwezig indien de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat dat gevolg zal intreden. De beantwoording van de vraag of een gedraging de aanmerkelijke kans op een bepaald gevolg in het leven roept, is afhankelijk van de omstandigheden van het geval, waarbij betekenis toekomt aan de aard van de gedraging en de omstandigheden waaronder deze is verricht. Het moet gaan om een kans die naar algemene ervaringsregels aanmerkelijk is te achten (vgl. HR 25 maart 2003, ECLI:NL:HR:2003:AE9049).

Het oordeel van het hof dat het opzet van de verdachte in voorwaardelijke vorm was gericht op het toebrengen van zwaar lichamelijk letsel is niet zonder meer begrijpelijk. Weliswaar heeft het hof vastgesteld dat de verdachte de aangever twee keer met (aanzienlijke) kracht met zijn vuist in het gezicht heeft geslagen, waarover de verdachte heeft gezegd dat hij de aangever tweemaal 'boven de borst tegen het lichaam [heeft] gestompt', maar uit de vaststellingen van het hof blijkt niet dat het door de verdachte uitgeoefende geweld zodanig was dat daaruit kan volgen dat de verdachte bewust de aanmerkelijke kans heeft aanvaard dat zijn gedragingen zwaar lichamelijk letsel bij de aangever tot gevolg zouden hebben. De Hoge Raad neemt daarbij mede in aanmerking dat de bewijsvoering niets inhoudt waaruit kan volgen dat de verdachte – die blijkens bewijsmiddel 1 handelde als reactie op de klap die hij kreeg en waarvan hij schrok – 'gericht' in het gezicht van de aangever heeft geslagen.

Voor zover het middel hierover klaagt, slaagt het.

Het middel klaagt ook over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer. Het klaagt onder meer over het oordeel dat niet is voldaan aan de proportionaliteitseis.

Bij de beoordeling van het middel moet het volgende worden vooropgesteld. De

proportionaliteitseis bij noodweer strekt ertoe om niet ook dan een gedraging straffeloos te doen zijn indien zij – als verdedigingsmiddel – niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De in dat verband – tot terughoudendheid nopende – maatstaf luidt of de gedraging als verdedigingsmiddel niet in onredelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De keuze van het verdedigingsmiddel en de wijze waarop het is gebruikt, staan bij de beoordeling van de proportionaliteit centraal (vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, r.o. 3.5.3).

Het hof heeft geoordeeld dat sprake was van een ogenblikkelijke aanranding van eigen en andermans lijf, waartegen ‘enige verdediging’ door de verdachte geboden was, maar heeft het beroep op noodweer verworpen omdat – kort gezegd – het geven van twee vuistslagen door de verdachte niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van die aanrandingen. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat het hof heeft vastgesteld dat de aangever – direct voorafgaand aan de bewezen verklaarde gedragingen van de verdachte, bestaande uit twee slagen in het gezicht van de aangever – eerst [betrokkene 1] bij zijn haren heeft gepakt en met zijn hoofd naar beneden heeft getrokken, en vervolgens de verdachte in het gezicht heeft geslagen en hem zo een snee in zijn lip heeft toegebracht.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1804

Zaaknummer: 18/04290

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.L.J. van Strien

Advocaten: T.E. Korff

Wetsartikelen: 303 Sr en 41 Sr

RECHTSPRAAK

Beroep op noodweer bij poging doodslag door tijdens gewelddadige confrontatie op verjaardagsfeestje meerdere keren aangever te steken met een mes.

Het middel klaagt onder meer over de verwerping door het hof van het beroep op noodweer.

Indien door of namens de verdachte een beroep op noodweer of noodweerexces is gedaan, moet de rechter een gemotiveerde beslissing geven op dat verweer. Dan zal hij moeten onderzoeken of aan de voorwaarden voor de aanvaarding van dat verweer is voldaan. Indien de rechter het beroep verwerpt, dient hij duidelijk te maken of hij de door of namens de verdachte aan het verweer ten grondslag gelegde feitelijke toedracht niet aannemelijk geworden acht, dan wel of die toedracht het beroep niet kan doen slagen.

De proportionaliteitseis bij noodweer strekt ertoe om niet ook dan een gedraging straffeloos te doen zijn indien zij – als verdedigingsmiddel – niet in redelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De in dat verband – tot terughoudendheid nopende – maatstaf luidt of de gedraging als verdedigingsmiddel niet in onredelijke verhouding staat tot de ernst van de aanranding. De keuze van het verdedigingsmiddel en de wijze waarop het is gebruikt, staan bij de beoordeling van de proportionaliteit centraal. Zo staat in beginsel het met kracht toebrengen van een diepe, potentieel dodelijke steekwond niet in verhouding met een aanval die bestaat uit het slaan met de blote handen dan wel een vuist (vgl. HR 22 maart 2016, ECLI:NL:HR:2016:456, r.o. 3.1.2 en 3.5.3).

Het oordeel van het hof dat het beroep op noodweer moet worden verworpen omdat het met een mes steken door de verdachte in het bovenlichaam van [slachtoffer] niet in redelijke verhouding stond tot de aanranding die bestond uit het slaan met blote handen of vuisten, is niet zonder meer begrijpelijk. Het hof is bij de beoordeling van het door de verdediging gedane beroep op noodweer immers uitgegaan van de verklaring van de verdachte over de feitelijke gang van zaken die op onderdelen wordt ondersteund door de verklaring van [slachtoffer]. Die verklaringen houden echter onder meer in dat [slachtoffer] de verdachte ook bij zijn keel heeft vastgepakt en tijdens de vechtpartij is blijven vasthouden, wat het hof niet kenbaar bij zijn beoordeling van het beroep op noodweer heeft betrokken.

Het middel slaagt in zoverre. Dat brengt met zich dat het middel voor het overige geen bespreking behoeft.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 1 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1813

Zaaknummer: 18/00812

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: S.F.W. van 't Hullenaar

Wetsartikelen: 41 Sr

RECHTSPRAAK

Tbs met voorwaarden in strijd met (i) artikel 38a lid 1 Sr, (ii) Europese verdragsregels aangaande het recht van vrij verkeer en verblijf van personen en (iii) beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit?

Het middel klaagt onder meer dat een aantal van de door het hof aan de maatregel van terbeschikkingstelling verbonden voorwaarden in strijd is met artikel 38a lid 1 Sr, Europese verdragsregels aangaande het recht van vrij verkeer en verblijf van personen alsmede de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit.

De klacht betreft de door het hof gestelde voorwaarden dat de verdachte zich niet begeeft buiten de Europese landsgrenzen van Nederland, dat hij niet van adres wijzigt c.q. niet verhuist zonder overleg met en toestemming van de reclassering en overnachtingen op een ander adres dan zijn vaste verblijfsadres vooraf met de reclassering worden besproken en dat hij zich na zijn klinische behandeling laat opnemen in een beschermd- en/of begeleidwonentraject en/of ambulant laat begeleiden in een door IFZ goedgekeurde en geschikte woonplek, indien dit door de behandelaars en/of reclassering nodig wordt geacht.

Voormelde voorwaarden maken deel uit van een reeks van voorwaarden betreffende het gedrag van de verdachte. Een klacht over afzonderlijke voorwaarden dient te worden beoordeeld tegen de achtergrond van het geheel van de gestelde voorwaarden, die onmiskenbaar strekken tot een doeltreffende behandeling van de ter beschikking gestelde verdachte en dus tevens tot het voorkomen van nieuwe strafbare feiten. De in de klacht bedoelde voorwaarden zijn – gelet op de duur en de mate waarin zij de ter beschikking gestelde verdachte in zijn vrijheid beperken en de door het hof vastgestelde ernst van de problematiek van de verdachte en het recidiverisico – niet in strijd met de beginselen van proportionaliteit en subsidiariteit. Zij zijn ook niet in strijd met artikel 38a lid 1 Sr en evenmin met de in de (toelichting op de) klacht genoemde verdragsbepalingen, in aanmerking genomen dat zij zijn voorzien bij een wettelijk voorschrift dat voldoet aan de uit het recht van de Europese Unie voortvloeiende eisen, zoals artikel 52 lid 1 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, artikel 27 lid 1 en 2 Richtlijn 2004/38/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende het recht van vrij verkeer en verblijf op het

grondgebied van de lidstaten voor de burgers van de Unie en hun familieleden (*PbEU* L 158) en artikel 21 lid 1 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Het middel faalt in zoverre.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1797

Zaaknummer: 18/04633

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 38 Sr en 38a Sr

RECHTSPRAAK

Is verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in hoger beroep aangezien zij door de kantonrechter is veroordeeld wegens overtreding van artikel 425 lid 2 Sr en haar met toepassing van artikel 9a Sr geen straf of maatregel is opgelegd?

Het middel klaagt - onder verwijzing naar de opgelegde schadevergoedingsmaatregel - dat het Hof de verdachte ten onrechte op de voet van art. 404, tweede lid aanhef en onder a, Sv niet-ontvankelijk heeft verklaard in haar hoger beroep.

In de overwegingen van het Hof ligt als zijn oordeel besloten dat het vonnis van de Kantonrechter, inhoudende dat de verdachte ter zake van een overtreding schuldig is verklaard zonder oplegging van straf maar aan haar wel een schadevergoedingsmaatregel is opgelegd, dient te worden aangemerkt als een einduitspraak waarbij met toepassing van art. 9a Sr 'geen straf of maatregel' is opgelegd zoals bedoeld in art. 404, tweede lid aanhef en onder a, Sv. Gelet op de tekst en de strekking van deze bepaling, getuigt dat oordeel van een onjuiste rechtsopvatting. Het Hof heeft de verdachte ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard in haar hoger beroep.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1809

Zaaknummer: 18/04989

Rechters: W.A.M. van Schendel, A.L.J. van Strien en M.T. Boerlage

Advocaten: J.T.C.M. Crepin

Wetsartikelen: 425 Sr, 9a Sr en 404 Sv

RECHTSPRAAK

Herziening over veroordeling ter zake van (onder meer) passieve niet-ambtelijke omkoping.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Het aangevoerde behelst niets wat kan worden aangemerkt als een beroep op een gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Daarbij verdient opmerking dat onder ‘een minder zware strafbepaling’ in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv moet worden verstaan een strafbepaling die een minder zware straf bedreigt. Daaronder valt niet de oplegging door de rechter van een andere (minder zware) sanctie.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1800

Zaaknummer: 19/03414

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en V. van den Brink

Advocaten: J.J. Serrarens

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Is verdachte in die mate tekortgeschoten in zijn onderzoeksplicht naar de herkomst van de kentekenplaten dat hij met de voor schuldhealing vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld?

Het middel klaagt over de bewezenverklaring voor zover inhoudende dat de verdachte ten tijde van het voorhanden krijgen van de kentekenplaten redelijkerwijs had moeten vermoeden dat het door misdrijf verkregen goederen betrof.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte als bestuurder rijdend in een gestolen personenauto met – niet bij die auto behorende – gestolen kentekenplaten is aangetroffen, dat hij slechts over één – niet-originele – autosleutel beschikte, dat hij niet heeft verklaard hoe hij aan de auto is gekomen en dat hij geen autopapieren heeft overgelegd. Het hof heeft voorts geoordeeld dat onder die omstandigheden de verdachte nader onderzoek naar de herkomst van de auto en de daarop aangebrachte kentekenplaten had moeten doen en dat hij, door dit achterwege te laten, in die mate is tekortgeschoten in de op hem rustende onderzoeksplicht dat hij met de voor schuldhealing vereiste aanmerkelijke onvoorzichtigheid heeft gehandeld. Dit oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1808

Zaaknummer: 18/02509

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 417bis Sr

RECHTSPRAAK

Herziening over medeplegen zware mishandeling met voorbedachten rade.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Het hof heeft vastgesteld dat [slachtoffer] op 29 februari 2012 in het trappenhuis van zijn flatwoning aan de [b-straat] te Groningen ernstig is mishandeld door twee personen, dat deze mishandeling van tevoren zorgvuldig was voorbereid en dat [betrokkene 2] de opdrachtgever was van deze mishandeling. Tot de door het hof gebruikte bewijsmiddelen behoort een verklaring van de aanvrager dat [betrokkene 2] hem heeft gevraagd om [slachtoffer] aan te pakken en of hij mensen kende die dat wilden doen, dat hij samen met [betrokkene 2] ‘gekeken heeft’ en dat hij tegen [betrokkene 2] heeft gezegd dat hij het zou regelen. Voorts heeft het hof voor het bewijs onder meer gebruikgemaakt van een uitwerking van een OVC-gesprek tussen de aanvrager en [betrokkene 2] van 22 februari 2012, waarin wordt gesproken over een woning en over personen die daar moeten wachten, alsmede van de weergave van een sms-bericht waaruit blijkt dat de aanvrager minder dan een uur na de mishandeling van [slachtoffer] contact had met [betrokkene 2] en hem vroeg direct bij hem langs te komen. Op onder meer deze bewijsmiddelen heeft het hof zijn oordeel gebaseerd dat de aanvrager de opdracht van [betrokkene 2] tot het mishandelen van [slachtoffer] heeft aanvaard, dat hij daarover heeft overlegd en de plaats van het delict heeft verkend en dat hij de daadwerkelijke uitvoerders van de mishandeling heeft ingeschakeld.

Voor zover de aanvraag erop steunt dat [betrokkene 2] mogelijk betrokken was bij de daadwerkelijke mishandeling van [slachtoffer], is niet sprake van een nieuw gegeven krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. Die mogelijkheid is blijkens de aan het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep gehechte pleitnota door de verdediging

uitdrukkelijk onder de aandacht van het hof gebracht. Ook voor het overige is de verklaring van [betrokkene 2] geen gegeven als bedoeld onder 3.1, nu deze verklaring zodanig summier en ongespecificeerd is dat daaruit geen duidelijke conclusies over de door het hof vastgestelde voorbereiding en toedracht van de mishandeling zijn te trekken. In aanmerking genomen dat de verklaring ook inhoudt dat [betrokkene 2] is 'meegevraagd' door zijn mededader over wiens identiteit hij geen nadere mededelingen zegt te kunnen doen, geldt verder dat, ook als wordt uitgegaan van de juistheid van de verklaring, daaruit niet voortvloeit dat de door het hof aangenomen toedracht onjuist is, nu die toedracht erop neerkomt dat de aanvrager betrokken was bij het inschakelen van personen die [slachtoffer] hebben mishandeld.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1799

Zaaknummer: 19/01382

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en A.E.M. Röttgering

Advocaten: N. van Schaik

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Is de vrijheidsbeperkende maatregel van artikel 38v Sr proportioneel en noodzakelijk in het licht van artikel 8 EVRM?

Het hof heeft de verdachte veroordeeld ter zake van bedreiging van zijn ex-vrouw, tevens de moeder van zijn drie minderjarige kinderen, met een misdrijf tegen het leven gericht en heeft aan de verdachte onder meer de vrijheidsbeperkende maatregel – onder meer bestaande uit een verbod van contact tussen de verdachte en zijn kinderen voor de duur van vijf jaar – opgelegd ter bescherming van zijn ex-vrouw en de kinderen. Bij de oplegging daarvan heeft het hof de omstandigheden betrokken waaronder het bewezen verklaarde is begaan, te weten 's nachts in het huis van zijn ex-vrouw, waar op dat moment ook twee van de drie kinderen sliepen. Voorts heeft het hof acht geslagen op de houding en het recidiverisico van de verdachte. Op basis daarvan is het hof tot het – niet-onbegrijpelijke – oordeel gekomen dat er ernstig rekening mee dient te worden gehouden dat de verdachte opnieuw een strafbaar feit zal plegen, dan wel zich belastend zal gedragen jegens zijn ex-vrouw en hun kinderen. Het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat de aan de verdachte opgelegde vrijheidsbeperkende maatregel – ook in het licht van het door artikel 8 EVRM gewaarborgde recht op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven – proportioneel en noodzakelijk is, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat, anders dan het middel kennelijk tot uitgangspunt neemt, het contact tussen de verdachte en zijn kinderen gedurende deze periode niet onmogelijk is, maar is beperkt tot contact waarbij de gezinsvoogd is betrokken en dat plaatsvindt in het kader van afspraken over de omgang met de kinderen.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1806

Zaaknummer: 18/00994

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en Y. Buruma

Advocaten: R. van Leusden

Wetsartikelen: 38v Sr en 8 EVRM

RECHTSPRAAK

Beslag onder derde ter zake van heling en witwassen.

Het middel keert zich tegen de ongegrondverklaring van het beklag.

In gevallen als het onderhavige, waarin (bij onherroepelijke beslissing) door de strafrechter op grond van artikel 353 lid 2 onder c Sv de bewaring van het in beslag genomen geldbedrag ten behoeve van de rechthebbende is gelast en waarin een derde op de voet van artikel 552a Sv een klaagschrift heeft ingediend strekkende tot teruggave, dient de beklagrechter te beoordelen of die derde redelijkerwijs moet worden aangemerkt als de rechthebbende ten behoeve van wie de strafrechter de bewaring heeft gelast (vgl. HR 18 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2333). Het hof heeft deze maatstaf toegepast. In zoverre faalt het middel.

Het hof heeft vastgesteld dat [beslagene], de beslagene en destijds de verdachte in de strafzaak, na zijn aanhouding aanvankelijk wisselende verklaringen heeft afgelegd omtrent de bij hem aangetroffen hoeveelheid contanten van in totaal € 1.024.500 en daarbij nimmer de klaagster en/of de namens de klaagster aangevoerde gang van zaken heeft genoemd ter verklaring van het bij hem aantreffen van dat contante geldbedrag, dat hij eerst anderhalf jaar nadien heeft verklaard dat hij het geld zou gebruiken voor – kort gezegd – de aanschaf van koelinstallaties maar dat die gestelde overdracht van het geldbedrag door de klaagster aan hem niet door schriftelijke stukken is onderbouwd en niet is gebleken van enige (pogingen tot) contacten met leveranciers van koelinstallaties in Europa door [beslagene], terwijl [beslagene] volgens het scenario van de klaagster enkele maanden in het bezit is geweest van voornoemd geldbedrag teneinde aanbetalingen voor de aankoop van koelinstallaties te doen, en dat ook anderszins – onder meer in de resultaten van FIOD-onderzoek, omzetgegevens van de klaagster en overgelegde verklaringen – onvoldoende steun voor of bevestiging van de stellingen van de klaagster kan worden gevonden. Het hierop gegronde oordeel van het hof dat de klaagster niet redelijkerwijs als de rechthebbende van het eerdergenoemde geldbedrag kan worden aangemerkt, is niet onbegrijpelijk en toereikend gemotiveerd. Ook in zoverre faalt het middel.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1814

Zaaknummer: 18/04547

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma en M.J. Borgers

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 552a Sv en 353 Sv

RECHTSPRAAK

Opzettelijk gelegenheid verschaffen door de gezamenlijke woning ter beschikking te stellen?

Advocaat-generaal E.J. Hofstee heeft geconcludeerd tot verwerping van het beroep.

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de verdachte opzettelijk gelegenheid heeft verschaft tot het telen van hennep.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte samen met de medeverdachte [medeverdachte] als hoofdbewoner en mede-eigenaar van de gezamenlijke woning aan de [a-straat 1] te [plaats] de beschikking had over dat pand, [medeverdachte] betrokken was bij een hennepkwekerij die was gevestigd in twee ruimtes in de woning waar hij de daar gekweekte planten verzorgde en de verdachte wist van die hennepkwekerij, maar deze situatie in stand heeft gelaten. Het hof heeft op basis van deze vaststellingen bewezen verklaard dat de verdachte aan [medeverdachte] opzettelijk 'gelegenheid heeft verschaft' tot het telen van hennep. Dat oordeel is daarmee echter niet toereikend gemotiveerd. Het hof heeft immers geen omstandigheden vastgesteld die erop duiden dat actieve gedragingen van de verdachte gelegenheid verschaften tot de hennep teelt door [medeverdachte] in de woning. De enkele, niet nader geconcretiseerde overweging van het hof dat de verdachte de ruimtes aan [medeverdachte] ter beschikking heeft gesteld, maakt dat niet anders, in aanmerking genomen dat zij met [medeverdachte] hoofdbewoner en mede-eigenaar van de gezamenlijke woning was zodat [medeverdachte] kennelijk die ruimtes reeds ter beschikking had. Daarbij komt dat ook bekendheid met het telen van hennep door [medeverdachte], anders dan het hof met de verwijzing naar het in stand laten van de situatie kennelijk voor ogen stond, niet zonder meer voldoende is voor het doen ontstaan van een rechtsplicht voor de verdachte tot het beletten of (doen) beëindigen daarvan.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Den Haag, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1812

Zaaknummer: 17/06015

Rechters: J. de Hullu, Y. Buruma, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: Th.J. Kelder

Wetsartikelen: 3B Opiumwet

RECHTSPRAAK

Later dan op veertiende dag na sluiting van onderzoek doen van uitspraak.

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 345 lid 3 Sv later dan op de veertiende dag na de sluiting van het onderzoek uitspraak heeft gedaan.

Het onderzoek ter terechtzitting is op 23 juli 2014 gesloten, terwijl eerst uitspraak is gedaan op 8 augustus 2014. Gelet daarop heeft het hof in strijd met het bepaalde in artikel 345 lid 3 Sv niet uiterlijk op de veertiende dag na de sluiting van het onderzoek uitspraak gedaan, terwijl het vervolgens in strijd met het bepaalde in artikel 345 lid 4 Sv heeft verzuimd de zaak op de bestaande tenlastelegging opnieuw te onderzoeken. Dat verzuim heeft nietigheid van het bestreden arrest tot gevolg.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1801

Zaaknummer: 18/03823

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: O.J. Much

Wetsartikelen: 345 Sv

RECHTSPRAAK

Verlangt betekening aanzegging naar adres in buitenland een bewijs van uitreiking?

Het aan de stukken van het geding te ontleen procesverloop in deze zaak, voor zover dat voor de beoordeling van de ontvankelijkheid van het beroep van belang is, is weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 2.2.

Indien op grond van het daartoe ingestelde onderzoek als vaststaand kan worden aangenomen dat de verdachte niet is ingeschreven in een BRP en niet in Nederland is gedetineerd, en van hem ook niet een feitelijke woon- of verblijfplaats in Nederland maar wel een adres in het buitenland bekend is, geschiedt de betekening van de aanzegging als bedoeld in artikel 435 lid 1 Sv door toezending van de aanzegging door het parket bij de Hoge Raad hetzij rechtstreeks aan het laatst bekende adres van de verdachte in het buitenland, hetzij door tussenkomst van de bevoegde buitenlandse autoriteit of instantie (art. 588 lid 2 Sv). Door die toezending is de aanzegging rechtsgeldig betekend. Als datum waarop die betekening plaatsvindt, geldt de datum van de verzending van de aanzegging, waarvan aantekening dient te geschieden in de akte van uitreiking (vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, r.o. 3.19).

Voor zover de schriftuur berust op de opvatting dat het Nederlandse recht in een geval als het onderhavige een 'bewijs van uitreiking van het stuk aan de geadresseerde' verlangt, faalt deze omdat het Nederlandse recht die eis niet kent. Voor zover het aangevoerde berust op de opvatting dat 'gelet op het doel van de betekeningregeling' en hetgeen 'kennelijk aan art. 5, tweede lid, [EU]Rechtshulpovereenkomst] ten grondslag ligt', voor de rechtsgeldigheid van een betekening in een geval als het onderhavige altijd een 'bewijs van uitreiking van het stuk aan de geadresseerde' is vereist, faalt het eveneens omdat artikel 5 EU]Rechtshulpovereenkomst die eis niet stelt. Hierbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat de bepaling van artikel 5 lid 2 aanhef en onder b EU-Rechtshulpovereenkomst uitsluitend geldt voor het geval dat het toepasselijke procesrecht van de verzoekende lidstaat een ander bewijs dan het via de postdiensten verkrijgbare bewijs van uitreiking van het stuk aan de geadresseerde verlangt, welk geval zich hier niet voordoet, en dat uit deze bepaling niet volgt dat in geval van rechtstreekse toezending over de post als bedoeld in artikel 5 lid 1 EU-Rechtshulpovereenkomst van uitreiking van de gerechtelijke mededeling aan de

geadresseerde moet blijken uit een van de postdiensten afkomstig bewijs daarvan.

Gelet op wat hiervoor is overwogen ziet de Hoge Raad geen aanleiding voor het stellen van prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie met betrekking tot de EU-Rechtshulpovereenkomst.

Als datum waarop de betekening heeft plaatsgevonden, geldt de datum van de verzending van de aanzegging. Dit betekent dat uiterlijk – ingevolge artikel 1 lid 1 Algemene termijnenwet – op maandag 1 oktober 2018 een schriftuur kon worden ingediend. Nu de verdachte niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 Sv, zodat de verdachte in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1805

Zaaknummer: 18/02947

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: J. Kuijper

Wetsartikelen: 435 Sv en 588 Sv

RECHTSPRAAK

Afwijzing verzoek tot stellen van prejudiciële vragen aan HvJ EU over betekenis van ‘daadwerkelijke deelname’ aan politieverhoor als bedoeld in artikel 3 lid 3 aanhef en onder b Richtlijn 2013/48/EU.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU).

In cassatie kan worden opgekomen tegen beslissingen in de bestreden uitspraak van het hof die blijk geven van het niet of onjuist toepassen van rechtstreeks werkende bepalingen van Unierecht, bijvoorbeeld waar het gaat om een beslissing op een door de verdediging (mede) op basis van het Unierecht gevoerd verweer dat verband houdt met de beantwoording van een van de vragen van artikel 348 en 350 Sv. In verbinding daarmee kan aan de Hoge Raad tevens het verzoek worden gedaan tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het HvJ EU met betrekking tot de uitleg van de betreffende bepaling of bepalingen van Unierecht.

In cassatie kan echter niet met succes worden opgekomen tegen (het achterwege blijven van) een beslissing van het hof op een verzoek om gebruik te maken van zijn op artikel 267 VWEU berustende bevoegdheid tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het HvJ EU. Zo'n beslissing is ook geen beslissing als bedoeld in artikel 328 Sv, nu dat artikel is toegesneden op rechterlijke beslissingen die moeten worden genomen op grond van de bepalingen van Titel VI van het Tweede boek van het Wetboek van Strafvordering.

Het vorenstaande brengt met zich dat het middel, dat zich uitsluitend richt op de beslissing die het hof heeft genomen op het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen omtrent Richtlijn 2013/48/EU, tevergeefs is voorgesteld.

Het in de toelichting op het middel aan de Hoge Raad gedane verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen aan het HvJ EU, wijst de Hoge Raad af. De reden daarvoor is dat het middel niet opkomt tegen een andere beslissing in de bestreden uitspraak dan de afwijzing door het hof van het verzoek tot het stellen van prejudiciële vragen. Het stellen van prejudiciële vragen door de Hoge Raad is daarom niet van belang voor de uitkomst van deze cassatieprocedure.

Ten overvloede merkt de Hoge Raad op dat, voor zover het gaat om de – in de onderhavige zaak door de verdediging opgeworpen – vraag of de advocaat ten tijde van het verhoor onbeperkt toegang dient te hebben tot (proces)stukken of in beslag genomen voorwerpen, geen grond voor twijfel bestaat over de uitleg van de betekenis van het in artikel 3 lid 3 aanhef en onder b Richtlijn 2013/48/EU bedoelde daadwerkelijk deelnemen aan het verhoor door de advocaat.

Onder het in artikel 3 lid 3 aanhef en onder b Richtlijn 2013/48/EU bedoelde daadwerkelijk deelnemen door de advocaat aan het verhoor dient, gelet op de preambule bij deze richtlijn, in elk geval te worden verstaan het hebben van de gelegenheid tot het stellen van vragen, het vragen van verduidelijking en het afleggen van verklaringen, overeenkomstig de procedures in het nationale recht. De mogelijkheid kennis te nemen van de stukken die betrekking hebben op de strafzaak, waaronder (belastende of ontlastende) bewijsstukken, en de beperkingen die daarbij – tijdelijk of permanent – kunnen worden aangelegd, zijn specifiek geregeld in artikel 7 Richtlijn 2012/13/EU. Mede gelet op deze regeling, die ook van toepassing is wanneer een verhoor plaatsvindt, kan de advocaat aan artikel 3 lid 3 aanhef en onder b Richtlijn 2013/48/EU niet het recht ontlenen om voorafgaand en/of tijdens het politieverhoor zonder enige beperking kennis te nemen van alle (proces)stukken of toegang te verkrijgen tot in beslag genomen voorwerpen.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 19-11-2019

ECLI: ECLI:NL:HR:2019:1795

Zaaknummer: 18/02197

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: A.M.C.J. Baaijens

Wetsartikelen: 267 VWEU en 328 Sv